

Aparador: coordina Ester Pino

■ **Antoni Mas Busquets**
Abans de ser pedra
La Magrana

Les vides amoroses d'un personatge normal i corrent, gris, com quasi tothom. Som a Mallorca, i assistim al seu despertar romàntic i sexual, durant l'adolescència als anys seixanta, i arribem a l'actualitat d'una generació que voreja els cinquanta. Amb una prosa en aparent senzilla però molt treballada, depurada i un to un punt desencisat, Mas Busquets segueix de prop el seu personatge i les dones amb qui es relaciona al llarg de la seva vida. Els amors platònics de l'adolescència, el matrimoni, les amants... Els dubtes, l'eufòria, la desesperació, la calma, el rebuig... Tot un garbuix de sentiments que conformen el seu univers amorós.

Amb una prosa de tan neta que en ocasions esdevé asèptica, aquesta fredor s'encomana en la lectura. En pocs moments hi ha connexió i reconeixement entre lector i personatge. Aquesta identificació no és cap virtut en literatura, i segurament tampoc és la intenció de l'autor. Però a vegades la distància entre l'un i l'altre és massa gran, insalvable. **Esdres Jaruchik**

■ **Narcís Oller**
Croquis del natural
Cossetània

Croquis del natural és més que una obra prima, una declaració d'intencions, tot i que Oller manifestés varies vegades la seva inseguretat respecte a aquests primers textos i la seva qualitat lingüística, davant d'una llengua de la qual no n'estava segur. Més enllà de la *captatio benevolentiae* olleriana, cal afirmar que aquest llibre és una revolució narrativa en relació amb composicions de tradició romàntica com *Sor Sanxa*. Sota l'estela d'Émile Zola, Oller va escriure els quatre relats que integren el llibre (*El vailet del pa*, *Tres mesos de món*, *Els que ho miren i els que hi van* i *El transplantat*) i que en seu moment van suposar un punt d'inflexió en el corrent literari de l'època. Perquè Oller el que pretén és fer una anàlisi completa de la realitat que l'envolta, la urbanita, amb tota la seva plenitud, però també amb les seves misèries. L'exemple és la història d'*El vailet de pa*, on es diferencia la plàcida vida d'una nena de casa bona i el dolor i les penúries d'un nen orfe que té unes complicacions vitals completament diferents, de les quals és conscient al conèixer-la a ella.

Al segon conte, *Tres mesos de món*, Oller planeta una nouvelle epistolar que, a més de tenir una prosa i unes tècniques narratives excel·lents, planteja les diferències "socials" entre dues millors amigues de tota la vida, la primera de les quals es planteja quan una de les dues li proposa a l'altra escriure en català. La vida en societat, la moralitat, la política i els convencionalismes van sortint subtilment de les cartes que s'escriuen, però la més important és la decisió d'escriure en català per part de l'autor. A *Els que ho miren i els que hi van* el parlar català intoxicat de castellanismes d'uns barcelonins es fa protagonista, i a l'últim, *El transplantat*, Barcelona n'és la ciutat marc, descrita amb un lèxic i un estil que beuen de Balzac, com apunta Cabré. En definitiva, quatre contes que apunten a la millor prosa d'Oller, i que són d'una modernitat i una musicalitat prosística brillants. **Ester Pino**

■ **Jaume I**
Llibre dels fets
Proa

La frase "la història l'escriuen els vencedors" es pot aplicar sens dubte a un dels textos fundacionals de la literatura catalana, aquest llibre de viatges, crònica històrica, memòries i autobiografia de Jaume I el Conqueridor, que també és tota una declaració de propaganda política, exaltació del governant que paga -i que mana- i descripció dels fets que portaren Catalunya a l'època de màxim esplendor de la història.

Aquesta nova edició de Proa, amb edició de Jordi Bruguera, s'ha fet en motiu dels 800 anys del naixement de Jaume I (efemèride que ha passat força desapercebuda, sigui dit de passada), i és important perquè fa accessible al públic general el text, tot modernitzant-ne la llengua de l'època, sense aigualir aquest estil tan característic -no només d'aquesta sinó també de les altres tres cròniques medievals catalanes-, i el seu ritme de prosa. En definitiva, fa entenedor per a tothom un dels llibres cabdals de la nostra literatura. Ara ja no hi ha excusa. **E.J.**

■ **Ferran Torrent**
Només socs
Columna

Quatre dels personatges més populars de Ferran Torrent s'apleguen aquí. Són els dos germans Torres; un d'ells, en Ferran Torres, escriptor amb sequera creativa i que al final trobarà tema i argument en els altres dos, ni més ni menys que l'excomissari Tordera i el gran Butxana, ara retirat de detectiu si us plau per força. Tots dos s'han refugiat en un petit poble, Gilet, fugint de Joan Lloris, un fosc empresari al més pur estil Jesús Gil, de qui han robat cinc milions d'euros. A Gilet volen passar desapercibuts, però no tothom és qui sembla ser, i a més apareix una cèl·lula del Mossad, que relacionarà Lloris, Ferran Torres i Butxana amb el drama dels jueus durant el nazisme i fins l'actualitat. També entra en escena una delirant i perillosa aposta, una no menys delirant antiga plataforma petrolífera convertida en Estat, i altres situacions que encara emboliquen més la troca. Tot plegat, un *divertimento* amb la proporció justa d'elements i que dóna un resultat plenament satisfactori. **E.J.**

■ **Joan Puig i Ferrer**
L'home que tenia més d'una vida i altres relats. Cossetània

Amb aquesta obra l'editorial de Valls enceta la seva Biblioteca de tots colors, una nova i atractiva col·lecció de clàssics catalans moderns. Joan Puig i Ferrer és conegut pel seu teatre, sobretot per *Aigües encantades*, i també però menys per les seves novel·les i prosa memorialística, com *El cercle màgic*, *Camins de França* o *La farsa i la quimera*. La part més desconeguda són els contes, i aquest primer volum dels seus relats contribuirà de ben segur a augmentar-ne l'interès. Perquè els contes de Puig i Ferrer no desmereixen gens de la resta de la seva prosa. Es tracta de peces entre naturalistes i modernistes, amb homes dostoevskians, paralizats pel dubte i la culpa, i dones ibsenianes, independents i amb la voluntat no sempre reeixida de ser lliures. El conte llarg que dóna títol al recull és un bon exemple d'aquests éssers que viuen segrestats per les seves passions. En resum, personatges vius i consistent prosa catalana de l'època daurada de la nostra literatura. Tot un plaer. **E.J.**

■ **Àlex Broch**
Sobre poesia catalana
Proa

Aquest manual té una finalitat concreta: "ajudar a construir la memòria poètica catalana d'aquestes darreres dècades", afirma el mateix Broch. A manera d'un itinerari personal, el crític traça amb les seves ressenyes un camí de poesia catalana que té un resultat global i que és, més que introductor, un bon assaig per a avaluats en poesia catalana. El llibre recull la crítica completa de Broch, entre el 1973 i el 2006 i principalment a l'*Avui* i *El Correo Catalán*, amb la voluntat de donar claus d'interpretació que ajudin a comprendre millor la poesia. L'itinerari ajuda a construir una seqüència històrica: no escapa de la crítica als grans de la poesia, però alhora toca temes i procedències molt diversos. Marcant-se com a inici els anys 70 i la renovació poètica que es va fer tant a Catalunya com a les Illes o el País Valencià, a més de les lectures de títols concrets o d'obres completes d'alguns poetes, Broch arriba a unes conclusions i a fer un repàs de la poesia catalana més recent. **E.P.**

■ **Carles Miralles**
No me n'he anat
Edicions 62

Nou lectors i lectores de Carles Miralles confirmen que el poeta no se n'ha anat: David Castillo, Jordi Cornudella, Pau Dito, Carles Garriga, Jordi Malé, Francesc Parcerisas, Marta Pessarrodona, Àlex Susanna i Eulàlia Vintró han fet una tria de 87 poemes de *D'aspra dolcesa* -on Miralles va agrupar la seva poesia completa- i n'ofereixen una valoració de conjunt, exposant en cada cas les raons de la seva tria. El resultat és una antologia que pretén donar compte dels trets generals de la seva poesia, i on ressalten l'esperit hel·lenista, la modernització de la seva evolució, la ironia, la intel·ligibilitat, etc. El resultat és un llibre perfectament introductor i a l'obra poètica de Carles Miralles, qui és també el gran estudiós de Carles Riba. Com a tast: "Escriuré el teu nom en una fusta, / en acròstic, tal com feien / alguns antics, amb guix vermell / -opressor cabdill negat assassí / rufià fòssil, i després, / també com ells, la llançaré / al pou, que vagi ben al fons, / i, quan els déus subterrànies l'agafin, / t'aplicaran el càstig -ells el saben- / que correspon a cada / càrrec provat de fòssil, rufià, / assassí, negat, cabdill i opressor". **E.P.**

Josep Palau i Fabre
La claredat d'Heràclit
Accent Editorial

Aquesta obra –escrita originalment en francès– era un dels inèdits que restaven sense publicar del recentment desaparegut Palau i Fabre (i que no consta a l'*Obra literària completa* de Galàxia Gutenberg). La fascinació de l'Alquimista pels *Fragments* d'Heràclit va conduir-lo a plantejar-se les preguntes que corresponien a cada una de les respostes del savi grec, una tasca que, davant de la diversitat d'aforismes heraclitians, no va ser petita precisament.

La claredat d'Heràclit, com diu l'editor Oriol Ponsatí, “representa una incursió sense precedent per part de Palau i Fabre en el món de la filosofia”, ja que està dedicada íntegrament a un filòsof. L'objectiu és buscar la claredat (anagrama d'Heràclit) per tal que el lector pugui interpretar els textos del filòsof. Així cada fragment heraclitià va acompanyat de la pregunta del poeta català i d'una explicació del procés de treball i aclaridora del tema tractat en cada cas, sigui els conceptes de logos, la felicitat o l'ànima, aspectes físics i astronòmics (el sol) o metafísics. **E.P.**

Julien Gracq
A lo largo del camino
Acantilado

El recentment desaparegut Julien Gracq va publicar el seu últim llibre el 1992, sota el títol *Carnets du grand chemin*. Potser conscient que el final s'apropava, Gracq va decidir escriure en forma de notes (*cahiers*) el seu pas per la terra i mitjançant la prosa densa que va caracteritzar tota la seva obra, va obrir-se camí a través de la geografia francesa però, sobretot, a través de la seva memòria. L'“autor discret”, com se'l coneix des que va refusar el Gouncourt, no hi parla de la seva vida personal. El que fa és una autobiografia literària, on obra i art són protagonistes i la vida n'està al servei. A través del paisatge, el que traça és un viatge per la memòria, com ell mateix declara a l'obertura del llibre, tant la personal com la col·lectiva, que també engloba el pas de les estacions i la realitat dels somnis. El resultat és un ball lèxic de fotografies literàries on la relació entre l'home i la naturalesa dona pas a un seguit de referències culturals que conformen la bibliografia de Gracq. **E.P.**

Gabriele d'Annunzio
El martiri de Sant Sebastià
Balenguera

D'Annunzio, nietzschia de temperament –com va dir Croce– i decadent de forma, va escriure 16 tragèdies, entre les quals *El martiri de Sant Sebastià*. Com diu al pròleg Manuel Forcano –qui també s'ha encarregat de la versió catalana de la peça, escrita originalment en francès– el seu teatre es basa en les escenes d'heroisme, de luxúria i de carnatges d'uns personatges que són aixafats per la passió. Amb la influència dels ballets russos i els misteris medievals el poeta va escriure una obra de 8.000 versos acompanyats de la música d'escena que li va fer Debussy. La història s'insereix en la Roma del Baix Imperi i mostra l'arrest del cristià Sebastià. D'Annunzio va aprofitar les llegendes de la seva santificació i va passar el mite a un drama dividit en cinc estances d'un efectisme brutal, on la passió és la porta de moviment de cada personatge. Misticisme i eròtica van de la mà en un carnaval de la paraula que deixen més que palesa la fúria creativa i la recerca de la bellesa de l'italià. **E.P.**

Joseph Roth
La rebelión
Acantilado

Recentment apareixia *Tarabas*, una magnífica novel·la situada a la Galitzia natal de Roth. Ja fa anys que Acantilado té nombroses obres del genial jueu, i Minúscula n'ha editat tres reculls de cròniques. El problema, massa freqüent, és el català: amb prou feines n'existeixen un parell de llibres.

La rebelión és una curta i intensa novel·la de l'individu contra l'omnipotència de l'Estat. Un veterà de guerra, que ha perdut la cama, està orgullós del seu paper al servei de la societat, i es guanya la vida tocant un organet pels carrers de Viena. Però per un incident amb un burgeset prepotent i fatxenda, i que curiosament no és tan diferent d'ell, tot el pes de la burocràcia, de la policia i la Justícia cau immisericordiós sobre el seu cap, i és empresonat injustament. És llavors que puja la fe en tot; l'única opció és la rebel·lió, una rebel·lió inútil per se: res pot fer contra poders que anul·len l'individu. Una novel·la punyent i reivindicativa; com volia Kafka, un cop de destra sobre el cap del lector. **E.J.**

José Fernández Bremón
Un crimen científico y otros cuentos
Lengua de Trapo

Dins del món esperpèntic de Valle-Inclán es pot emmarcar José Fernández Bremón (1839-1910). Periodista i figura polèmica a finals del XIX, el seu singular imaginari literari ple de gestos excèntrics i personatges estrafolaris recrea des del calfred i la perplexitat una visió molt peculiar del context polític i cultural en què va ser concebut. *Un crimen perfecto* conté els contes que es van publicar en una selecció l'any 1879; des d'aleshores han estat silenciats. Els seus contes tenen tints humorístics, fantàstics i de ciència-ficció, una hibridació que té com a protagonistes el doctor Ojeda, una mena de Frankenstein i el Jekyll de Mr. Hyde de la Meseta, la reflexió entre animals (micos i gats) que tenen aptituds humanes (amb Poe com a precedent i Kafka com a coetani), bojos i internats en manicomis i marginats socials que es mostren sempre dins d'un ambient grotesc que sol reflectir les preocupacions científiques (Darwin) i polítiques de l'autor. Una troballa d'humor grotesc molt benvinguda. **E.P.**

Caravansari, 2
www.caravansari.com

Segon número d'aquesta revista de poesia contemporània escrita en les diverses llengües peninsulars. 116 planes que inclouen poemes en català, castellà, basc, portuguès, asturià i gallec, on han millorat sensiblement el disseny, acompanyat en aquest segon número de dibuixos i poesia visual que la fan gràficament més atractiva. Tenen vocació editorial de situar-se al marge però a prop de tot el que es cou poèticament. Destaca l'entrevista a Joan Margarit, un dossier sobre poesia asturiana, l'habitual secció de ressenyes i una antologia de poemes argentins a cura de David Castillo. Els articles de Ferran Aisa, Jon Kortazar, Jordi Valls o Eduardo Moga i els poemes de Jordi Villaronga, Carlos Vitale, Rodolfo Häsler, Màrius Sampere i Harkaitz Cano, arrodoneixen aquesta innovadora i independent proposta poètica. Al fullejar-la el lector té dues sensacions. La primera és que la poesia contemporània és rica i diversa i la segona és que *Caravansari* resulta un bon mapa per orientar-s'hi. **Quim Pérez**

Andrés Ibáñez
El perfume del cardamomo
Impedimenta

La novel·la d'Andrés Ibáñez *La sombra del pájaro* (Seix Barral) el va confirmar com una de les grans revelacions de la narrativa de la seva generació. No menys coneguts són els seus fantàstics “Comunicados de la tortuga celeste” a l'*ABC*. El 2003 va guanyar el premi NH de relats inèdits amb *El perfume del cardamomo*, un gir sorprenent pel que fa a estructura i contingut, i escrit amb una narrativa excel·lent. *El perfume del cardamomo* està format de 25 contes (en alguns casos brevíssims) que recreen mites, llegendes i fets de la Xina més exòtica però també la més violenta. Generalment parlen de la dissort de l'ésser humà, que acaba de manera horribla (on juga amb les imatges de sang i neu) o de cert aprenentatge moral (la valentia, l'honestat). En aquest segon tipus de relat, l'imaginari xinès d'Ibáñez ve reforçat d'una capacitat poètica senzilla i elegant alhora. L'amor, la mort, els animals i la vida són, entre altres temes, representats per Ibáñez d'una manera minimalista i sobretot fascinant. **E.P.**

Brendan Behan
Mi Nueva York
Marbot ediciones

Brendan Behan (1923-1964) va ser un destacat novel·lista, poeta i dramaturg irlandès que va tenir seriosos problemes amb l'alcohol i que va acabar a la presó per les seves vinculacions amb l'IRA, però que durant un temps va triomfar amb el seu teatre a Nova York. En les seves estades, Behan no es va poder mantenir indiferent a la ciutat de les ciutats, i des de l'admiració per la seva modernitat va escriure *Mi Nueva York*, amb dibuixos de Paul Hoggart. Entre crònica de viatges i autobiografia, l'autor va narrar anècdotes i opinions relacionades amb el seu dia a dia, els habitants i Broadway en la seva cara més explosiva, però també amb la marginació, els assassinats i el govern.

La visió sarcàstica de Behan i la seva llengua esmolada, quasi viperina, adoben un text que no deixa de ser un monòleg humorístic amb gags com quan la seva dona li pregunta què li sembla estar de nou a casa després del seu viatge a Nova York i ell respon: “–Mira Beatrice, està tot molt fosc”, pensant que qualsevol persona que torna a casa després de veure Nova York ho trobarà sempre tot negre. **E.P.**

■ **Amélie Nothomb**
Diari de l'oreneta
Empúries

Amélie Nothomb continua treballant en els mateixos punts que ha tractat en tota la seva obra i que tenen com a objectiu la denúncia de la llibertat: la por, la violència i un terrífic malestar. Però si al penúltim llibre, *Àcid sulfúric*, ho presentava de la manera més dura, ara a *Diari de l'oreneta* la hilaritat agafa pes i l'humor –negre– enterra en certa manera la seva proposta més dolorosa, que potser per la força tan directa en presentarla es va catapultar en el pedestal de la jove narrativa francesa –potser massa alegrament– i des d'*Hygiène de l'assassin* cada nou llibre seu és tot un esdeveniment. El to de l'actual és tan directe i senzill com sempre, sense amagar gens ni mica la capacitat de denúncia.

El protagonista d'aquesta història, després d'un fracàs amorós, es fa una operació de cor per arrencar-se'l en una mena de suïcidi sensorial per evitar el dolor humà. Això li permet fer d'assassí a sou; de fet, té orgasmes quan mata. Un dia decideix recuperar la innocència, però tornar a estimar, després del que ha passat, no serà tan fàcil. **E.P.**

■ **Philippe Besson**
Los días frágiles
Alianza

És molt coneguda la convulsa vida d'Arthur Rimbaud, les seves passions, els seus excessos, els viatges i el llegat d'una obra amb un imaginari poètic i una veu tan forta que el seu nom es fa inevitable dins de la millor poesia universal. El que potser es desconeix és l'últim període de la seva vida. En aquestes pàgines, Philippe Besson recrea el diari de la germana de Rimbaud, Isabelle, en els últims dies de la vida del poeta. Les seves confidències barregen l'estimació pel seu germà amb la torbació que pateix quan no entén el tipus de vida que ha portat. Isabelle representa la societat del seu temps, l'educació religiosa i la prohibició, mentre que Rimbaud representa la bellesa i la llibertat, però també els desitjos ocults, el desassossec i les zones més fosques de l'ésser humà. Besson intenta transmetre, amb l'adopció de la veu d'Isabelle i a través de frases curtes i un to molt directe i precís, la reconstrucció de la biografia de Rimbaud. Per a mitòmans rimbaudiàns. **E.P.**

■ **Petros Màrkaris**
L'accionista principal
Pagès Editors

El comissari grec Kharitos patirà de valent en aquesta quarta entrega de les seves aventures policials. A més de detenir un assassí de professionals relacionats amb el món de la publicitat, s'enfrontarà al segrest d'un vaixell per part d'uns terroristes, on hi viatja la seva filla. A la pressió com a policia s'hi sumarà l'angoixa com a pare, en un cas on es desconeix si els autors són palestins, islamistes o txetxens (o cap d'aquests). Les dues investigacions seran convertides en un circ mediàtic televisat on ni periodistes ni empresaris hi voldran perdre protagonisme. El comissari intentarà no perdre la calma mentre investiga per una Atenes postolímpica on ha tornat el caos habitual. Homofòbia i immigració són temes que tracta aquí Màrkaris, qui pertany a l'escola de novel·la negra "mediterrània" juntament amb Vázquez Montalbán o Andrea Camilleri. Precisament en motiu de la BCNegra, que va tenir lloc el mes passat, s'ha editat aquesta novel·la en català per Pagès Editors i en castellà per Tusquets. **Marina Carbó**

■ **Joyce Johnston**
Personajes secundarios
Libros del Asteroide

Personajes secundarios són unes interessants memòries *beat* escrites per Joyce Johnston, qui va ser parella de Jack Kerouac quan aquest escrivia *On the Road*. "Quan anava a la universitat a començaments dels anys cinquanta, no sentíem gaire estima per aquella època. Érem la generació silenciosa, però ens hagués agradat moltíssim més pertànyer a la generació perduda"; sigui com sigui, avui dia constantment els joves resusciten la generació *beat* i els noms de Kerouac, William S. Burroughs, Allen Ginsberg, Gregory Corso o Willem de Kooning, que són els protagonistes d'aquestes pàgines. Els seus postulats i el refús a les convencions els van convertir en símbol del malestar de tota una generació de joves nord-americans que encara representen l'estendard de rebel·lia i llibertat.

Entre l'evocació i el document, Johnston rememora els seus anys de joventut, els ambients bohèmics del Greenwich Village que va freqüentar i com es va independitzar als 19 anys, quan va trencar amb totes les expectatives i convencions socials que marcaven una classe mitjana el 1957.

■ **Óscar Aibar**
Making Of Mondadori

"Sí, allà hi era jo. Jove, amb quinze anys menys, fanfarró i descregut. Convençut que el món era un pastís de tres pisos que m'havia de menjar ràpidament i sense mastegar, abans que ho fessin els altres". Així estava Óscar Aibar moments abans que els acceptessin, des del ministeri, el finançament per al projecte *Atolladero*, una pel·lícula que ocorria a un oest amb dinosaures cap al 2050; aquell desfasament que es va gravar a Tudela el 1995 amb Pere Ponce, Joaquín Hinojosa i Iggy Pop entre el repartiment. *Making Of* és la crònica d'aquella gravació que va patir un seguit tan gran de dificultats i de successos absurds que ara demana ser narrada.

El pas dels anys ha convertit els fets "en un grotesc paisatge sentimental" i les anècdotes "en una delirant història" que mereix ser explicada. El riure i la hilaritat són els protagonistes d'aquesta crònica que, en els seus conductes més subterrànics, té un halo melangiós i, en part, tràgic, narrat a través del record d'una manera molt ben travada i amb un estil molt fantesc, a *la Bandini*. **E.P.**

■ **Enrique Mochales**
La improbable vida de Bernard Lafourcade y otros relatos. Blur

Llibre il·lustrat que fusiona els microrrelats o textos curts d'una pàgina d'Enrique Mochales (www.mondomochales.com) amb les il·lustracions o, més aviat, reinterpretacions lliures del text d'Oriol Malet (www.oriolmalet.com). Els relats es poden agrupar en quatre famílies: crònica negra, vides imaginàries a l'estil de Marcel Schwob, vides i actuacions d'artistes força peculiars o directament pirats, i els no classificables en cap de les tres subdivisions anteriors. La diversió i la intensitat *made in Mochales* estan assegurades. Els més de cinquanta dibuixos en blanc i negre es poden dividir en bons i molt bons. Malet posa imatges als textos només ajudant-se de la línia despullada, sense recórrer al color, a la trama o a les masses de negres. I aquest recurs tan elemental més que una limitació li serveix a Malet per crear volums i formes de tota mena, de manera que no es troben a faltar més eines gràfiques. A la venda a llibreria d'art i mitjançant el contacte amb els autors. **Quim Pérez**

■ **Raquel Rosemberg**
Sabores que matan
Paidós

La periodista gastronòmica argentina Raquel Rosemberg reuneix en el seu primer llibre una sèrie d'articles escrits al llarg de la seva carrera i publicats a diversos mitjans. *Sabores que matan* és un recorregut –entre novel·les, pel·lícules i assajos– entre els gustos gastronòmics dels criminals més llegendaris i dels detectius més populars. La fita de l'autora és mostrar-nos què menjaven, què bevien i quines eren en definitiva les seves senyes d'identitat. No hi falten personatges clàssics com Philip Marlowe, Hércules Poirot o Sherlock Holmes. Ni el gourmet Pepe Carvalho, fill ficcional de Manuel Vázquez Montalbán. Quant als malvats, hi retrobem un altre amant de la bona taula i dels menjars més refinats –a banda del canibalisme–: el terrible Hannibal Lecter. També es repassa exhaustivament els menjars de les màfies italianes, xineses, russes i japoneses. I a cada capítol s'inclou alguna recepta o consell de cuina. Per exemple com servir el xampany francès o com elaborar un púding de Nadal. **Hugo de Cominges**

■ **Lucien Malson**
Los maestros del jazz
Alba

Aquest llibre té més de cinquanta anys d'existència, però al llarg de les seves successives actualitzacions s'ha anat emmotllant al devenir dels esdeveniments i les perspectives d'entendre el jazz. El llibre fa un resseguiment per la història del jazz a partir de l'obra dels grans músics d'aquest gènere, subllant-ne la primera meitat del XX. D'aquesta manera comença amb King Oliver, Luois Armstrong i Sidney Béchét i l'escola de Nova Orleans; Fats Waller i Duke Ellington en l'eclosió jazzística de Nova York; les innovacions de Lester Young i del bebop de l'ocell Charlie Parker; la projecció musical de Billie Holiday, i la renovació del llenguatge del jazz de Thelonius Monk, Miles Davis i John Coltrane, per acabar amb B.B. King i els lligams entre el jazz i el pop.

En definitiva, un llibre manual que és tant introductori com profitós per als experts, que trobaran teoria musical i anècdotes molt interessants que no s'obliden de tractar els moviments més conjunturals del jazz. **E.P.**